

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrate 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravišstvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Peterburg 17. sept. Iz Poradina se oficijalno poroča 16. sept. Včeraj se je streljanje na Plevno ponavljalo. Turki skoro nič niso odgovarjali s strelom. — Turki so streljali 13. in 14. goro sveti Nikola v Šibki soteski z osemdesetfuntnim možnarjem. — Melikov je imel 13. sept. ogledovalni boj z desnim krilom Muktarjeve vojske. Rumunski knez in general Cernat sta dobila ordne sv. Jurja. Generali Dragomirov, Imeritinski in Skobelev so bili imenovani za generallajtnante.

London 17. sept. Reuterjevo agentstvo poroča, da je Šakir-paša odšel v Orkanijo, da prevzame poveljništvo vojske, ki je namenjena iti Plevni na pomoč.

Carigrad 17. septembra. Oficijalno. Sulejman-paša je osvojil denes utrjeno rusko pozicijo sveti Nikola v Šibki soteski.

Carigrad 16. septembra. Telegram Osman-paše poroča, da je Ruse, ki so bili več redut na vzhodnej stranj Plevne zavzeli v neredu iz njih izrinil 15. t. m. tako, da so izgubili 8000 mrtvih in ranjenih (?). Rusi, ki so Plevno prijemali so bili toliko popolnem tepeni, da je njih streljanje le še slabo. Sulejman bombardira ruske utrdbe v Šibki soteski.

Peterburg 16. sept. Oficijalno se iz Poradina poroča 15. septembra. Dne 13. t. m. so naše baterije celi dan in 14. do 6. ure zvečer streljale na Plevno. Turki niso nazaj streljali. 14. zvečer so pa Turki začeli ostro streljanje

na Grivico-reduto in so jo potem napadli, ali bili so s sodelovanjem naših in rumunskih rezerv nazaj vrženi. Denes se bode obstreljavanja Plevne nadaljevalo, mesto gori. Naša cela izguba od 7. septembra znaša do 300 oficirjev in 12.500 mož mrtvih in ranjenih. Izguba Rumunov je do 14. zjutraj 60 oficirjev in 3000 vojakov mrtvih in ranjenih. Na drugih krajih bojišča je vse mirno.

Kotor 16. sept. Pretečeno noč je obkolilo nekaj tisoč Črnogorcev Bilek, Gubomir in Korjenice. Pozvali so te kraje naj se v teku 24 ur udade.

London 16. sept. Reuterjev biró poroča. Ruski 11. korpus je zapustil Trnovo in marširal v Bjelo. — Telegram Sulejmanov poroča 14. t. m.: Včeraj boj pri Eleni.

Carigrad 15. septembra. Sulejman paša poroča o artilerijskem boji, ki je bil v Šibki soteski in se še nadaljuje. — Telegram Mehmed Alijev poroča v sredo o več bojih pri Osman Bazaru, ugodnih za Turke.

Vojska.

Stvari na bojišči ne gredo tako, kakor bi smelo Slovanstvo pričakovati. Plevne Rusi še nemajo. Kljub velikanski izgubi 12.000 mož, nij dozda še temu ravnorodnega rezultata in ne ve se, kaj še pride. Turki se branijo s srditostjo. Rusov je še vedno premalo na mestu, a garde pravijo, da ne pridejo pred koncem tega meseca.

Vendar se nam je varovati, da bi verovali vse, kar nemški in drugi Slovanom sovražni časniki pišejo, da se Rusi že umikajo,

da so popustili oblegovanje, da sta Mehmed in Sulejman že blizu za hrbotom jim, itd.

Oficijalni denašnji telegram narobe poroča, da nastreljavanje na Plevno traje še dalje in če so si poročila carigradska in ruska nasprotna, vemo da v Carigradu stvar ne jemlje prav na tanko. Kako ničlo radi k številkam pritaknejo.

Izguba gore sv. Nikolaja nad Šipko-sotesko utegne morda Ruse prisiliti, da bodo zapustili ta krvavi klanec.

V „Times“ se od Plevne telegrafira, da imajo Turki 14 močnih redut. — Dopisnik „Daily News“ popisuje velikansko hrabrost ruskega vojaka, ali graja rusko vojvodstvo.

Iz Bukarešta se 14. t. m. telegrafira: Reduta Grivica je bila prej s 100 kanoni obstreljavana predno so jo Rusi in Rumuni naskočili. Rumuni so se pri šturmu poleg najboljših ruskih polkov hrabro izkazali. Pred očmi carjevimi sta bila dva ruska napada odbita, pri tretjem so Rusi po lestvicah prilezli na turške šance. Rumuni so imeli 269 mrtvih in 1031 ranjenih. — 12. t. m. so Turki poskusili Grivico zopet vzeti ali bili so s strahovitimi izgubami odbiti. Od 12. t. m. naprej traje streljanje na Plevno in vse turške utrjenja iz Grivice neprenehoma in je vzetje Plevne kmalu pričakovati. Pri šturmanji na Grivico, je največ ranjenih bilo s puškinim strelom. Večina 6000 ranjencev je zadetih od puškinih kugle; po sreči so rane večidel lahke. — Ruska garda baje ne bode pred 1. oktobrom vsa v Bulgariji. Nekoliko je pa že Dunav prestopilo.

Angleški časnik „Daily News“, dozda resnicoljuben, in pa „Pol Corr.“ javljata, da

Listek.

Trgatev na Vipavskem.

Solnce je ravnokar zatonoilo za cerkvico sv. Pavla. Tihi mrak razteza svoja črna krila čez lepo zeleno vipavsko dolino. Uže se čuje otlo bobnenje velikega zvona pri sv. Štefanu, farnem patronu vipavskega trga, kajti denes je sobota in zategadelj se glasi veliki zvon opominjaje pobožne tržane na večerno Ave Marija. Šem po cesti, ki pelje od ložke romarske cerkve, korakata počasno dva možaka z velikimi rezili za botami rujavih črevljev. Bila sta v vinogradu, ter grozdje prizdigovala, da bode solnce ložje do njega prihajalo, ter ga ogrevalo. Skoro molče primahata do starega vipavskega mosta, ki steza svojo sivo grbo čez hudournik, Bel a imenovan. Ta most je zelo imeniten; primerjati bi ga smeli s kakim uradnim poslopjem, kjer se vse dni v tednu, razen nedelje in velicah praznikov pre-

iskuje in razsojuje, ali pa s kako deželno ali celo državno dvorano, kjer se na leto en dan manj kakor tristošestinsdeset dni debatira in politikuje. Tu na tem slovečem mostu pomirjujejo se različne praske tržanov mej soboj, tu se razgovarja o razdeljenji pašnikov in o manjih in večjih pravicah, katere ta ali oni tržan uživa; tu se grajajo in hvalijo deželne osnove; tu se stavijo meje na Laškem, pretresuje slabo ali dobro gospodarenje ministrov, kraljev in cesarjev. Pa ne samo to se tu godi, ampak še veliko več. Stari, odsluženi vojaki pripovedujejo o svojih slavnih „štikelcijah“, katere so kakor vojaki doprinesli; mlajši možaki pa barantajo mej soboj s svojimi sinovi in hčerami. Tukaj ugibujejo, kako vreme bode prihodnji dan, ali lepo ali grdo; podučujejo se, kedaj je najboljša za ječmen in erž orati, kdaj je krompir zrel, sploh: razgovarja se o vseh vedah kmetijstva. Ali dovolj o tem, treba je vendar pogledati, kaj sta naša možaka počela v tem času, ko smo se mi v imenitnosti

mosta zamislili. Pozdravila sta po domače na mostu sedeče kmete, izvlekla svoji majheni turnčkasti pipici iz žepa, ju s tobakom natlačila, ognja si nakresala ter začela počasi iz njih vleči vedno bolj gosti dim. V tem času pridružilo se je večernemu zboru še več čokatih kmetov, in uže se je pričelo živahno razgovarjanje. „Trgatev je tu!“ pravi začrnel možiček, zažigaje s tlečo gobico komisni tobak. — „Res je,“ potrjuje zraven njega sedeč sosed, „ravno denes sklenil je naš soseskin odbor, da se trgatev v ponedeljek teden začne in da se ta sklep jutri pred cerkvijo naznani.“ — „Kaj!“ huduje se jeden popotnikov, katera smo uže na cesti izpoznali, „kaj huderja, še le za teden dni hočejo imeti trgatev! Naj se odborniki z županom vred na glavo postavijo, jaz bom šel svoje grozdje uže v četrtek potrgat. Kdo bode trdil, da nij zrelo, vsaj se prstov prijemlje kakor smola?“ — „Prav imaš boter,“ pravi temu nasproti sedeč širokoplečat možak, „jaz tudi ne bom poslušal

je general Skobelev, ko je bil v osvojenih redutah od cele Osmanove moči napaden, večkrat poslal prosit v generalni štab pomoči. Ali podnačelnik generalnega štaba Levicki mu nij hotel pomoči poslati, češ, da je dovolj močan, naj se le brani. Tako je Skobelev moral umakniti se. Žalostno je, če so take stvari mogoče! Obesit' izdajalca poljskega!

Za čast.

Ranjki Thiers je pisal kratko pred svojo smrtjo, po osodepolnej ruskej neudači pri Plevni necemu Angležu prav kratko svojo sodbo o ruskej vojski. Anglež jo je v „Times“ priobčil in glasi se: „Rusi si bodo dali od Turkov svoja pobitja še drago plačati.“ S tem je hotel Thiers izreči, kar sodimo o celem stvari tudi mi. Na zadnje namreč morajo Rusi zmagati. Njih čast je angažirana. Rusi imajo več ljudij, več denarja, več moči, nego Turki. Oni morejo in morajo še drugo in še tretjo vojsko na noge postaviti in še enkrat od kraja začeti, da drugo leto doženo, kar morda letos ne bi utegnili. O tem nij vprašanja, kdo se bode prej utrudil. Zatorej je judovsko-nemško vpitje prezgodno. Baš zdaj, ko Rusom gre tako trdo, ko tak nepričakovan silen upor nahajajo, bodo skrbeli, da bodo kot končni zmagovalci enkrat za vselej strli svojega dednega sovražnika. To je Thiers, vedno dober prerok v politiki, predvidel in povedal.

Vsakako se ne da tajiti, da je rusko-turška vojska prinesla soboj veliko nepričakovanega, za nas neveselega. Tudi če se vse popravi na bolje, kako hudó je poštenemu človeku slišati grdo zabavljanje sovražnikov našega rodu na ruske vspehe. Še hujše pak je, slišati lastne prijatelje dvomiti.

Sreča je opoteča. Za nas Slovane menda pa še posebno. A enkrat mora vendar tudi pri nas za stalno ustaviti se. Tu gre vztrajati, dobro upanje imeti, do skrajnega in ne udati se pesimizmu.

Kolikor vidimo in beremo, je ruski narod odločen in miren. On si je zaveden, da bode svojo podvzeto nalogo izpeljal, da prej ne bode nehal. On ve, da je njegova in carjeva beseda zastavljena in rešena mora biti. Prej je šlo samo za osvobojenje bratov, za izpodenje izlame iz Evrope, zdaj gre za vse to še bolj kot kedaj, pa poleg tega tudi za čast ruskega naroda, kateri bi se vsej svojej prihodnosti odpovedal, ko bi hotel po nevspešnem delu

mir sklepati. Tega pa noben velik narod storiti ne sme, ker bi si sam grob kopal.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. septembra.

Andrassy se baje v sredo snide z Bismarkom. Da ima ta shod v tem važnem trenutku važen političen pomen, to je vsacemu jasno.

V **ogerskem** zboru je interpeliral Ernest Simonyi ministra Tiszo, kakšno politiko ima vnanji urad glede rusko-turške vojske. Lanyi je interpeliral, ali je kakova zveza mej Avstro-Ogersko in Rusijo in če je, kedaj in zakaj se je sklenila. Ludvig Simonyi pa je interpeliral, ali je še trocarska zveza in če je, zakaj je ogerska vlada tako zvezo potrdila.

Vnanje države.

Srbija bode stopila v akcijo, če prav Rusi pri Plevni ne zmagajo. Srbska armada je letos boljše organizirana in izurjena, nego lani.

Grški minister Trikupis je odgovoril Angležem, ki so odsvetovali spuščati se v boj, da Grecija neče in ne sme odreči se samostalnosti, zato si hoče svobodno roko ohraniti, da stori, kar za helenizem potrebno izpozna.

Nemška vlada oporeka, da bi res bilo, da je ona prigovarjala Rumuniji i Srbiji v akcijo stopiti.

Iz Pariza se javlja, da na **Franco-skem** bode definitivno volitve 14. oktobra.

Italija hiti oboroževati se. Fabrike so dobile ukaz Vetterli-puške izdelati, kakor brž mogoče.

Dopisi.

Iz Celovca 16. septembra. [Izvirni dopis.] Ovi teden, od 20. do 23. septembra, se bodo vršili v našem mestu mnogi v poduk, mejsobojno vzbujo in oziroma v zabavo znameniti in velevažni dogodki. Kmetijska družba napravi veliko razstavo živine: konj, volov, bikov, ovac itd. ter ob enem poljedelskih strojev ali mašin. Premiranje iznaša vsega vkup 6000 gld. Premiranje bode 23. septembra ob 12. uri o polu dne. Razstava se odpre 20. t. m. ob 12. uri. Pričakuje se mnogo občinstva iz pokrajine in bližnjih kronovin ter tudi obilno število različnih gostov iz tujih držav. Mesto bode okinčano in uže se velikanske priprave delajo. — Razstava bode v prostornih vrtih gostilne: „Masslgarten“, kjer bode vse tri dni od 12 do 6 ure godba igrala; v četrtek ob 8 uri

zvečer bo v velikej dvorani „Masslgartena“ svečanostni koncert pevskega društva celovškega „Edinost“ in v petek ob 8 uri ravno tam koncert društva „Männergesangsverein“. V soboto, pričetek ob 2 uri po polu dne, bode na križnej gori „ljudska veselica“; igrali boste dve godbi, ljudska zabava, razsvetljava Franc-Jozefovih vrtov, i. t. d. Mimo tega napravi one dni deželno vrtnarsko društvo razstavo vrtnih in poljedelskih pridelkov, ki bode v prostorih Sandwirtove gostilne. Dež. strelno društvo osnuje na čast poljedelcem in ekonomom svečanostno streljanje na „tarčo“ z velikimi dobitki. — Obrtnijsko društvo napravi v dvorani svojej na novem trgu razstavo raznih obrtnijskih strojev in izrednih izdelkov tukajšnjih obrtnikov. Vrh vsega tega bode 22. in 23. t. m. glavni letni zbor vseh županov cele kronovine in deželna konferenca ljudskih učiteljev. To nekoliko ob kratkem o programu velike razstave; upati je, da se tudi obilno Slovencev zbere in dobro bi bilo, ko bi si mali snidek v kakej krčmi dali, da se po domače vsaj en večer veselimo in pomenkovamo o naših zadevah. Kje ste merodajni možje v oni osnutek? Kje je narodno društvo? Mnogo odličnjakov nam uže pričakovati iz naše dežele, mnogo narodnih mož iz drugih kronovin, mnogo iz Hrvatske in vsi ti bodejo prepričali se, da smo na suhem, da je jeden tu in drugi tam in vseh skupaj nikjer! Shod pa naj bode v obiskovanje vsacemu priporočan, kajti kmetovalec, živinorejec, obrtnik, vrtnar, učitelj, duhovnik, vaščan in meščan, vsi se morejo iz takih razstav učiti in mimo tega se za nekaj dnij pri raznih, na čast gostom urejenih veselicah, od težavnega, vsakdanjega dela izpočiti. Iz srca želimo obilne udeležitve, mnogo prida za kmetijstvo in lepih, jasnih — ne deževnih dnij! O razstavi samej Vam poročam kasneje.

Iz logaškega okraja 14. sept. [Izv. dop.] Svest sem si, da ne zanimajo jako šolske vesti vse častite čitalce „Slov. Naroda“, ali ker je šolstvo velik faktor napredka narodnega, hočem kljub temu narisati v kratkih potezah učiteljski zbor, kateri je bil 12. in 13. t. m. v Staremtrgu poleg Loža in katerega so se udeležili izven dveh udov vsi učitelji logaškega okraja. Radostno moram omenjati, da niti daljava ne ovira učiteljskega osebja, da bi se odtegovali zborov, pri kate-

te naše počasneže; kdaj je treba vinsko trto obrezati, povezati in okopati, za to jim nij nič mari, le zdaj bi radi svojo mogočnost in prebrisanost izkazovali, ko vsako otroče ve, da je grozdje zrelo in sladko.“ — „Možje bodite pametni!“ zavrača jih dolg suh kmet, „grozdje nij še zrelo, ne, in posebno pri tako lepem vremenu je pametno, da se s trgatvijo še nekoliko dnij počaka, manj ga nikakor ne bo; in ko bi ga bilo, bode pa to boljše.“

Tako se je plel govor na dolgo in široko. Eni so bili zato, da se s trgatvo še teden dni počaka, drugi pa so se trdno držali svojega načela, naj se začne uže v četrtek trgati.

Pri takem in enakem pogovarjanju so se bili tako mej trte zapleli ter se v zrelo in nezrelo grozdje vtopili, da nijso niti videli niti čuli otrok, kateri so je za hlače vlekli ter jim pravili, da bo polenta mrzla. Še le, ko dva poljskih čuvajev mej nje stopita, vidijo, da je noč uže velik korak storila ter čutijo, da so jim želodci prazni. Ko je vsak opomnil

čuvaja, da naj pridno varujeta ter ju poprosil, da bi posebno na njegovo grozdje pazila, otidejo možje s svojimi otroci vsak k svojej skledi.

Po trgu je kmalu vse tiho. Glasno moljenje „roženkranca“, katero se skoro pri vsakej hiši po letu na dvorišči, po zimi na ognjišči za ognjem opravlja, je do cela potihnilo; le s cerkvene strehe odmeva se dolgočasno čukanje ponočnjaka čuka, katerega zdaj pa zdaj kak deček s svojim:

„čuk, čuk, ima sivo glavo, bel klobuk,“

nagajivo posnemati skuša. Tu pa tam se sliši tudi še korakanje brhkega mladeniča, kateri si gre, prepevaje:

„moja ljub'ca je prav mlada,
okol' šestnajstih let,“ itd.

svojo izvoljeno obiskat, ali še to s časoma potihne.

Čuvaja sta pa v tem času ven na polje prišla ter se, nezmeneč se za soseskino grozdje, leno vlegla vsak na osredelek svojega polja.

Petelinovo petje ju pa uže domu privabi. — Taki so čuvaji!

V nedeljo precej po prvej maši zbere se na trgu pred šolo veliko ljudstva. Posebno gospodarjev je mnogo, kateri so prišli lesenih obročev, ali pa vinske posode kupovat. Ta izvenredni semenj je velik, ako grozdje lepo kaže, majhen, ako ima biti vinska letina slaba. Se ve, da tu samo skrbni in premožnejši gospodarji posodo nakupujejo, kajti kajžarji si jo ali pri teh kolikor toliko izposodijo, ali pa grozdje prodajo, katero si gre kupec sam trgati. Nakupuje se vsakovrstna vinska posoda: plavniki, majhene kadi, katere se pri precejenji mošta rabijo; brente, brentači, nafe, šešlje, vinska rešeta, katera so Ribničanje na hrbtu prinesli; sodje, barigle, bučki, bariglice itd. Lepo je gledati, kako se tu prodaje in kupuje. Prodajalec se veri, da je roba suha, trdna in cena; kupec pa pravi, da tako škatalaste, grčave in vrh tega tako drago še nikdar kupoval nij, vendar pomežikuje ženi, da

rih se vzajemno spoznavamo, naše misli in nazore v pedagogični stroki razodevamo, ter se potem bolje izobrazimo in narodno omiko širimo in sejemo mej prostim narodom. Konstatirati moram, da je v našem okraju ljudstvo vneto za šolo in da je naš okraj prvi na Kranjskem, kjer naj marljivejše dohaja deca v šolo. Zasluge za šolstvo si je pridobil v logaškem okraju prejšnji narodni ces. kr. okr. nadzornik g. Stegnar; on je uredil šolstvo — oral je ledino. Vsakdo obžaluje, da je tako večš strokovnjak bil odstranjen našim šolam. Zaslužno slavo in hvalo ne žanje g. Stegnar, nego drugi. A vsaj vemo kdo je delal v prospeh našega šolstva.

O učiteljskem zboru navajam, da je sedanjí nadzornik odprl zbor in pozdravil učitelje Slovence s tujim jezikom. Za zapisnikarja sta bila izvoljena per acclamationem g. Gustav Grosman in J. Petrič. Detailirano se je pretresalo §§. zač. šolsk. in učnega reda od 20. avg. 1870. A čemu pomagajo in koristijo naši predlogi za zboljšanje, ko gre vse v koš. Debatiralo se je o pripomočkih za izrejo naše mladine, da se bode priljudno in spodobno vedla, o zemljepisji in zgodovini, o umnem gospodinjstvu in važnosti ženskih ročnih delih. Posluževali so se brez izjeme vsi govorniki in poročevalci slovenskega jezika. Pri poslednji seji dne 13. septembra sta pratkično pokazala g. Benedek kako se podučuje telovadbo in g. Božič, petje. Res izvrstno sta kazala navzočim, kako se lahko metodično napreduje in podučuje mladost v omenjenih strokah.

Omenjati še moram, da je dosedanji predsednik okrajne bukvarnice g. Žvagen iz Cerknice odložil težavno breme, kar vsi učitelji jako obžalujemo, kajti on je uredil gospodarske recte finančialne razmere naše bukvarnice. Mojemu dopisu moram še opazko predstaviti, da je nekdo učiteljem prigovarjal, naj naroče za bukvarnico slovito „Schulzeitung“, kar pa se nikakor nij zgodilo. Prav! Zavpili smo konec zborovanja našemu cesarju srčen „živio,“ in razšli se, da začnemo zopet svoje trudapolno delo. V zavesti smo si, in to nam je tolažilo, da delamo za svoj slovenski narod, katerega iskreno ljubimo.

Iz Metlike dne 12. sept. [Izviren dopis.] Na povabilo vatrogasnega društva v Karlovcu šla je tukajšnja požarna bramba 7. t. m. prisustvovat pri svečanosti blagoslavljenja zastave ognjegascev v Karlovcu. V Du-

bode kupčija dobra. Tam v kotu kupuje kajžar brente. Prevrgla sta jih s prodajalcem uže cele vrste ter najmanjše iz njih izbrala, da bodo vinščaku več grozdja namerile, katero ne misli zместiti in v sod spraviti, ampak takoj potrgano prodati. Do letos si jih še nij utrpel kupiti, ali ker se je uže več let videl opeharjenega od kupčevalca, kateri je v nepošteno mero grozdje nakladal, hoče si jih letos na vsak način napraviti. „Do zdaj so drugi mene goljufali“ — misli sam pri sebi „zdaj bom pa jaz druge.“ — Nasproti temu pa zbira pri drugem kupčevalci bogatin brente, ki so največje, da bode mogel več grozdja vanje natlačiti, katero je kupil od ubožnega soseda, ki nema ne družine, katera bi mu ga pomagala potrgati, ne posode, voza in živinčeta, katero bi mu ga domu pripeljalo, in morebiti še kleti ne.

Tako in enako se prodaje in kupuje, da k deseti maši zazvoni. Prodajanje je zdaj večjidel pri konci. Rovtarji in Ribničanje po-

bovcu nas je pričakoval jeden oddel vatrogascev s podpoveljnikom gospodom Slavoljub Lukeničem, in po srčnem pozdravljenji našega društva, s Karlovčani vred korakamo skupno dalje proti Karlovcu v nam preskrbljeno in odredjeno stanovanje. Uže takrat nas je radost in ljubezen do bratovskega hrvatskega društva prešla in počutili smo se, kakor mej svojimi. Tisti večer in druge dva dneva mej vsemi mnogoštevilnimi društvi, katera so bila navzočna, čitala se je vsem z obrazov prava bratovska slovanska ljubezen. Najbolje se je to bratovstvo dokazalo pri skupnem obedu v čitalniški dvorani, kjer so se napitnice v narodnem duhu vršile in v takem lepem redu; tukaj se lahko reče, da sta bila mej nami jedna misel in jeden duh.

Tudi moramo očitno pohvaliti vatrogasce Karlovaške, da so izvrstno izurjeni, kar so pokazali pri vežbi, kar bode našemu mlademu društvu mnogo koristilo, ki je imelo priložnost jedno izurjeno tako društvo v točnim izvedenji viditi. Zato pozdravljamo s tem še enkrat brate Karlovčane. Pomozi Bog!

Iz Bleda 16. sept. [Izv. dop.] Vselej kadar sem kaj pisal, grajal sem vedno naše nemčurje, tudi sedaj imam mnogo tvarine. Vendar to si prihranim za drugi pot. Povedati pa hočem nepolitično novico, katera bode obiskovalce Bleda morda zanimala.

Pretečeni teden je ujel tukajšnji naš ribič Mandele vulgo Ribčnik, v blejskem jezeru poleg kapelice nasproti otoku pri kraju in sicer z mrežo soma 145 centimetrov dolzega in 60 funtov teškega. Lepo pa hudo žival zaprto ima omenjeni v jezeru v ribnjaku, kder jo vsak lahko vidi.

Som je grozen videti, ribiže v ribnjaku okolo njega duhajo in veselo letajo, kadar je sit, a lačen poteza jih kar v sebe in še celo vel ke. Ne grize jih, temuč kar požira. Širok je pri glavi kot odrasčen človek, dve dolgi brki okolo 20 centimetrov delati ga zelo močnega in male in druge velike ribe igrajo se z njima. On stoji celi dan miren, samo kadar je lačen, požira silno veliko rib. Tudi človeka ugrizne, ako ga draži. Ko sta ga ujela ribič in njegov brat, imela sta veliko opraviti z njim, predno sta ga iz mreže vzela. Tudi stari ljudje, posebno stari ribič pravi, da je ravno 40 let, kar so jednega soma ujeli, kateri je bil okolo 1 in pol sežen dolg in črez 100 funtov težak.

bero na hrbte svojo suho robo ter jo mahnejo hitro v krčme, potem pa k sv. maši v cerkev.

V tednu pred trgatvo ima vinščak veliko dela z vinsko posodo. Premožen in malo umeven kmet najme si sodarja, da mu nabije in utrdi poškodovane brente in brentače, nafe, bednje in plavnike, — ako nij to uže prej storil kovač; umeven in manj premožen gospodar pa opravi to vse sam. Ako nij obročev v nedeljo kupil, gre v pondeljek teškoveine poiskati, katero na pol razkolje, obeli ter s pomočjo starejšega sina na poškodovano posodo nabije. Predno vsa potrebna posoda, kakor zvon drži, popraskal se je gospodar se ve da, marsikaterikrat za ušesom in zarohnel na sina, ko se mu je od natezevnika zgubil; vendar pa nij treba po dokončanem delu plačevati ne sodarja, ne kovača.

Približala se je nedelja — dan pred trgatvo.

(Konec prih.)

Nemčurji so potihnili sedaj rogoviliti, ker v poletnem času se ne brigajo veliko, delovanje njihovo počne se stoprav po zimi.

Iz Borovnice [Izviri dopis.] Kakor bode bralcem „Slov. Naroda“ znano, se je nedavno mudil na Kranjskem ruski profesor iz Kazanske univerze, gosp. Baudouin de Courtenay. Tudi v Borovnico je bil prišel, in veseli smo bili moža, kateri se toliko zanima za naš lepi materini jezik, da se zaradi njega šestokrat odpravlja na daljno pot od obalov mogočne Volge na bregove Save in sinje Adrije. Da je pa sè svojim pohodom gospod profesor tudi našo vas počastil, se imamo mej družim zahvaliti njegovemu nekdanjemu spremljevalcu in vodniku po Goriškem in Beneškem, g. Jan. Rženu, kojega se je g. profesor namenil obiskati.

1. septembra je gospod profesor, kojega je naš g. župnik z veseljem kot gosta sprejel, k nam došel, in ker je želel tudi tukajšnji govor po bližje poznati, smo se drugega dne napotili v bližnjo vas Brezovico, kjer se je stara slovenska izreka še bolj natanko in nepopačeno ohranila, kakor v Borovnici, ali kakor bi Preširen rekel, podali smo se tje:

Kjer po stari šegi še drekaajo

Kjer ne zmajejo dosti ali nič jezika,

Besed nemšk'valcev grdiš ne poznajo.

Tukaj smo poklicali blizu osemdeset let starega moža, kateri nam je pravil o dogodajih svojega mnogoletnega življenja in o družih rečeh, ob enem smo pa imeli priliko občudovati, kako je vedel naš gost vsako najmanjšo posebnost ali razliko v jeziku zapaziti ali zaznamovati, sploh podrobnosti, katere so nam drugim, ki smo bili „profani“ v takih rečeh, popolnem odšle.

Sploh smo se pa čudili g. profesorju, kot neslovincu, zaradi njegovega izvrstnega znanja slovenščine in vzlasti njenih posameznih dijalektov.

Naš gost nas je 3. septembra zapustil in se po južnej železnici odpeljal v Divačo, od tod pa na Beneško in v Videm, od koder se v kratkem času zopet na Rusko-Poljsko vrne.

Čuje se, da so neki ljudje bili uganili, da je naš gost kakov „ruski špijon“ in panslavističen agitator. Iskali so ga baje — žandarji, ali uže prekasno, otšel je bil in nij mu bilo treba izkazovati se, da nij nič nevaren za naš javni mir.

Domače stvari.

— (Izpiti) za učitelje bodo letos v Ljubljani 22. oktobra. Prošnje se vlagajo do 16. okt. na direkcijsko izpraševalno komisijo.

— (Šole) so se včeraj začele. Na gimnazijo se je za prvi razred letos tu oglasilo ogromno število 160 učencev! Vseh ne bodo mogli sprejeti. Za prvo realko se je pa letos oglasilo le okolo osemdeset učencev. Tedaj vidimo, da glas gimnazijalnega nauka zopet kvišku gre, a realkin pada.

— (Vreme) imamo deževno, a ne mrzlo in se prorokuje, da mraza ne bode tako brž, da bi kasnej ajdi še škodoval.

— (Podoba za veliki altar cerkve v Litiji) je videti denes in jutri v atelieru g. Franketa v Medijatovej hiši št. 15, Dunajska cesta pri tleh.

— (Dr. Razlagu) je poslanska zbornica zaradi bolezni zopet podaljšala odpust.

— (Imenovanje.) Naš rojak g. Apih zgodovinar, je imenovan za pravega profesorja na deželnej realki v Novem Jičinu na Moravskem.

— (Keglanje na korist pogorel-
cem v Kompoljah) se je na kegljišči tu-
kajšnje čitalnice 16. t. m. pričelo, in bode
trajalo do 16. oktobra t. l. Lepi dobitki, v
zlatu in srebru izdelani, so na ogled razpo-
stavljeni in so skupne vrednosti 280 gld. —
brez 2 šaljivih dobitkov za največ 9 in za
največ serij. Nesreča v Kompoljah je bila
velika, torej naj vsak kegljalec pomore po
svoje moči, da se milosrčni namen doseže.
Kdor nij sam kegljalec ali nema prilike ke-
gljati, naj pošlje blagovoljno novce gg. F. A.
Zupančiču, klobučarju ali pak M. Armiču, fak-
torju „narodne tiskarne“, katera drage
volje v ta namen novce sprejemata ter bosta
skrbela za to, da bodo mesto darovalcev
dobri kegljalci v njihovem imenu kegljali. Do-
bitki, ki se utegnejo na ta način prikegljati,
razposlali se bodo ob svojem času dotičnim
pošiljateljem novcev.

— (V Idrijo) je šel včeraj jutro deželni
načelnik k odpiranju šole. Gospoda Schrey in
Gariboldi sta mislila, da morata tudi zraven
biti in sta tedaj tudi šla tjakaj.

— (Na smrt obsojen) je bil pred po-
rotno sodnijo v Celji 12. t. m. vinar Miha
Strah od Črešnjevca pri Radgoni, ker je svoje
spečej ženi z britvijo vrat prerezal, da bi se
je znebil.

— (Roparsk umor.) Piše se nam iz
Postojne: V soboto jutro so dobili studentskega
župana ubitega z obrnjenimi žepi na potu, ki
pelje skozi grmovje iz Studenega v Postojno.
Mož je baje imel obilo novcev pri sebi, ki mu
jih je pa, pred ko ne kak domačin pobral, ter
mu še vrh tega na tako grozovit način pognal
staro dušo v večno veselje.

— (Samomor.) V noči mej soboto in
nedeljo je pri Lavriču v Planini neki Čič, ki
je prodajal „hudega jesiha“, popihal na oni
svet, ker se je baje naveličal s svojo oguljeno
mrševino še dalje po svetu vpiti: „kupite, ku-
pite hudega jesiha!“

Razne vesti.

* (Utonila) je ladija „Avalanche“ na
morji blizu Portlanda, kjer je trčila na ladijo
„Forest“. Na njej je bilo 63 popotnikov in 31
mož posadke, kateri so z ladijo vred potopili
se. Rešiti jih druga ladija, ki je bila sama
poškodovana, nij mogla, ker je bilo strašno
tema.

Dunajska borza 17. septembra.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)			
Enotni drž. dolg v bankovcih	65 gld.	65	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	68	15	"
Zlata renta	76	50	"
1860 drž. posojilo	113	—	"
Akcije narodne banke	858	—	"
Kreditne akcije	230	—	"
London	117	50	"
Napol.	9	42	"
C. kr. cekini	5	61	"
Srebro	104	85	"
Državne marke	57	80	"

Hiša

št. 56 v št. Vidu pri Ljubljani, blizu kolo-
dvora, se bode prodala po javni dražbi
v sredo 19. septembra 1877 do poludne.
Kupci so povabljeni. (264—1)

Svarilo.

Našim p. t. odjemnikom naznanjamo, da smo
agenta g. Leopolda Breclnika iz službe
odpustili, ter prosimo, njemu za našo firmo denarjev
ne izročevati, pa tudi z njim nikakoršne kupčije
sklepati, ker mi nič več ne pripoznamo in ne pre-
vzamemo. (265)

Spoštovanjem

J. Neuberger & Fogl,

menjalnica in opravilna hiša „zum Glücksrath“
na Dunaji, prej v Ljubljani.

Posestvo

v št. Jurji na Dolenjskem, ki obsega lepo
novo hišo poleg cerkve, s patentom za štacuno in
gostilno, potem njivo in boršt, se prodaja po nizki
ceni. Kupci naj se ogledajo pri posestniku v št. Jurji
hiš. št. 21. (267—1)

Prodaje se

vse skupaj posestvo, $\frac{3}{4}$ ure od Novega
mesta oddaljeno, obstoječe iz 5 oralov njiv, 4
oralov senožeti in 14 oralov hriba, po najnižji ceni;
potem hiša s podom in vrtom v Kandiji
pri Novem mestu, poleg glavne zagrebske ceste, ki
je pripravna za gostilniško podvzetje, tudi po nizki
ceni.

Izve se pri g. F. Maintingerju v Novem
mestu. (266—1)

Učenec

se sprejme v neko tukajšnje prodajalnice drobnega
in manufakturnega blaga. — Pojasnila daje F.
Müllerjeva naznanovalnica v Ljubljani. (269—1)

sem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdra-
vila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in
otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni

v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; šleze
naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepre-
bavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato
tilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo,
šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih,
otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in pre-
hlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje,
nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spriče-
val zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spriče-
vala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pra-
vega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru,
zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda,
Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle-
stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih
oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih na-
gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in
grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d.
pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v
sealni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju in obistih
ia mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in
ia neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in pra-
hah boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu.
(L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in član
mnogo učenih društev.

Winchester, Anglieško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesscière je ozdravila večletno
i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja,
bojne čutnice in vodenice. Prepričal sem se sam gledé
vsakega zdravlja, ter vas toplo vsakemu priporočam.
James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesscière du Barry
vsestransko, najbolj spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za straš-
nimi bolečinami vnetic jeter, ter nidesar použiti nij
mogel, je valed rabe Vaše Revalesscière du Barry po-
pomama zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalesscière ozdravila me je popolnem
strašnih želodčnih in čutnicnih boleznih, katere so
me deset let mučile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalesscière je 4krat tečnejša, nego meso, ter
se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na
ceni, ko pri zdravilih.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.,
1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalesscière-Biscuiten v pušicah in Revalesscière-
Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gl.
50 kr., 48 tas 4 gl. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gl.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wall-
fischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih
ekarjih in specerjarskih trgovcih; tudi razpošilja du-
majaka hiša na vse kraje po poštah naznanicah ali
povsotjih. V Ljubljani Ed. Zanz, J. Svoboda,
lekar pri „zlatem oru“, v Reki pri lekarju J. Pro-
damu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v
Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri
lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca
in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (131)

Tuji.

15. septembra:

Evropa: Pavaneli iz Pulja. — Potočnik iz Brežic. — Mrak iz Gradca.

— Rosenberg iz Istrije.

Pri Maliči: Wageuseil iz Dunaja. — Gasparini iz Trsta. — pl. Ran
iz Dunaja. — Streitman iz Linca. — Stein iz Trsta.

Ravnokar je „Matica Slovenska“ izdala in ima na prodaj (na Bregu
h. št. 8) knjižico po imenu:

Zgodovina avstrijsko-ogerske monarhije.

Spisal

Janko Kršnjak.

Drugega popravljenega natisa.

Velja nevezana 40 kr. Kdor jih pa kupi 10 ali več, dobiva jih
25% ceneje. Ta knjižica priporoča se posebno za višje oddelke ljudske
šole, za ponavljajno šolo in za šolske in učiteljske knjižnice. (263—1)

Krčma v najem.

Na gospodstvu Ribnik se daje v najem krčma v Rezi, ki stoji
pri metliško-karlovski cesti, s 75 orali zemljišča vred na 3 ali več let po
ofertnem potu na onega, ki bode največ ponudil. Pogoji najema se lahko
poizvedo pri oskrbnistvu.

Dotične ponudbe naj se do 10. oktobra t. l. oskrbnistvu pošljejo
ali pa prineso. (256—4)

Oskrbništvo gospodstva Ribnik, pošta Metlika.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Prostovoljna licitacija na drobno.

Z dovoljenjem c. kr. mestne deleg. okrajne sodnije ljub-
ljanske od 14. sept. 1877 št. 20.811 se bode prodajalo po potu
prostovoljne javne licitacije posestvo Sebastijana Selana na
Viču št. 24 in sicer na drobno

petek 21. septembra 1877

dopoludne od 9. do 12. ure in popoldne od 3. do 6. ure na Viču.

Pri tem se bode posamezno izklicavalo:

Hiša, v kateri je krčma, potem dve veliki zidani
in obokani gospodarski postopji, ki sta tudi za ma-
gazine in stanovanje porabljeni, ker so v njih uže zdaj zidane
kleti, podi in stanovanja, dalje ena kajža z vrtom, potem njive
in travniki, ki se bodo po posameznih parcelah ali po delih parcel
prodajali, resp. izklicavali.

Pogoji, po katerimi se licitira, se morejo vsak dan pogledati
v kanceliji podpisane notarja v Ljubljani, Salendrove ulice štev. 4
nova, 194 stara, med uradnimi urami od 9. do 12. ure do polu dne
in od 3. do 6. ure po polu dne.

Hiše in zemljišča se pa lahko vsak dan ogledajo in se oni,
ki žele kupiti, s tem vabijo.

V Ljubljani, 15. septembra 1877.

Janez Arko,

c. kr. notar, kot sodnijski komisar.

(268—1)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne.“